

11.12.2020

SİRKÜLER (2020'123)

Konu: 2021 Yılına Ait Ticari Defter Tasdikleri

01.07.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Usul Kanununun getirmiş olduğu yükümlülükler den biriside ticari defterler konusu ile ilgili hükümlerdir.

Türk Ticaret Kanunu ile ilgili Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken hazırlanan, 19.12.2012 tarihli 28502 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ” ve Türk Ticaret Kanununda 6455 sayılı Kanunun ile yapılan defter kapanış tasdikine ilişkin açıklamalar şöyledir,

Türk Ticaret Kanununa Göre Tasdik Ettirilmesi Gereken Defterler:

- 1-Yevmiye Defteri,
- 2-Defteri Kebir,
- 3-Envanter Defteri,
- 4-Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Karar Defteri (Limited Şirketler Müdürler Kurulu Karar Defteri kullanıyorlarsa bu defterde)
- 5-Genel Kurul Karar ve Müzakere Defterleri (*)
- 6-Pay Defteri (*)

(*) Mevcut kullanılan Genel Kurul Karar ve Müzakere Defteri ile Pay Defterlerinde, noterce (Ticaret sicili müdürlüğüne onaylı / Yeni kurulan şirketler için) onaylı yeterli yapraklar bulunuyorsa, bu defterlerin her yıl tasdik ettirilmesi mecburiyeti bulunmamaktadır.

Yevmiye Defteri, Defteri Kebir, Envanter Defteri ve Yönetim Kurulu Karar Defterinde yeterli yaprakları bulunması halinde, yeni hesap döneminin ilk ayı içerisinde onay yenilemek suretiyle kullanılmaya devam edilebilir. (V.U.K. Madde 222)

Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Karar Defteri, Limited Şirketlerde Müdürler Kurulu Karar Defteri kullanılıyorsa, bu defterler kullanıldıkları hesap dönemini izleyen hesap döneminin birinci ayının sonuna kadar notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce “Görölmüştür” ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylaltırılması gerekmektedir.

Yevmiye Defterleri kullanıldıkları hesap dönemini izleyen hesap döneminin altıncı ayının sonuna kadar notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce “Görölmüştür” ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylaltırılması gerekiyor. Kapanışa tabi tutulacak olan bu defterlerin haricinde kalan diğer defterlerin noterden kapanış tasdiklerinin yaptırılması söz konusu değildir.

Defterlerin Tasdiki, yeni olarak kullanılacak kağıt defterler ilgili gelecek hesap dönemi için; önceki dönemdeki son ay içinde ve şirket merkezinin bulunduğu ildeki noterlerde; açılış, ara tasdik (tasdik yenileme) ve kapanış tasdiklerinin ise hesap döneminin ilk ayı içinde yaptırılması gerekmektedir. (V.U.K. Madde 221-223)

Vergi Usul Kanununun 220'nci maddesinde tasdike tabi defterler sayılmış olup, yukarıda 1-3 sıralarda belirttiğimiz defterler T.T.K ./V.U.K.' ununa göre tasdike tabi olup, bu defterlere ilave olarak V.U.K.' ununa göre mükelleflerin işgal konularına göre aşağıdaki defterlerini noterden tasdik ettirilmeleri gerekiyor.

- İmalat ve İstihsal Vergisi Defterleri, (Muhasebelerini 7/A seçeneğine göre tutanlar hariç)
- Nakliyat Vergisi Defteri,
- Yabancı Nakliyat Kurumlarının Hasılat Defteri,
- Serbest Meslek Kazanç Defteri, (Defter beyan sisteminde elektronik olarak tutulacaktır.)
- İşletme Defteri, (Defter beyan sisteminde elektronik olarak tutulacaktır.)
- Çiftçi İşletme Defteri, (Defter beyan sisteminde elektronik olarak tutulacaktır.)

Anonim Şirketler ile sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis edenlerin, yukarıda belirttiğimiz defterlere ilave olarak, kullanacakları hesap döneminden, önceki hesap döneminin son ayı içinde noterden Damga Vergisi Defteri tasdik ettirmeleri gerekmektedir. (20 ve 32 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği)

6455 sayılı kanunla 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda yapılan değişikliğe istinaden, **Yevmiye defterlerinin noterden kapatma süresi, ilgili hesap dönemini takip eden altıncı ayın (Haziran) sonuna kadar kapanış tasdikinin yapılması gerekmektedir.**

T.T.K. unun 64'ncü maddesindeki "Defter Tutma Yükümlülüğü" başlıklı maddenin 3'ncü fıkrasında, "Açılış onayının noter tarafından yapıldığı hallerde noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır." amir hükmü yer almaktadır. Ticaret Bakanlığınca geçen yıl olduğu gibi Noterlerin defter tasdiklerinde, Ticaret tasdiknamesi arama zorunluluğunu mevcut olup, 2021 yılı için noterlerce yapılacak defter tasdikleri esnasında Sicil Tasdiknamelerini arayacaklardır.

27.01.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 16/6. maddesine göre "Sicil Tasdiknamesi; Tasdiknamede yer alan bilgilerde bir değişiklik olmadığı veya yenisi düzenlenmediği sürece geçerlidir." hükmü gereğince önceki yıl veya yıllarda alınmış sicil tasdiknamelerde değişiklik olmaması halinde, bu tasdiknamelerin defter tasdikleri esnasında notere ibraz edilerek defter tasdikleri yapılabilir.

01.12.013 tarihli 28838 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" in 1'nci maddesinde; "Ticaret Sicili Tasdiknamesini Aramak Zorundadır" ibaresi "Ticaret Sicili Tasdiknamesinin Aslı İbraz Edilmek Kaydıyla Bir Örneği Noterce Saklanır" ibaresi olarak değiştirilmiştir.

Elektronik ortamda tutulacak defterler :

Elektronik ortamda tutulacak defterlerle (e-defter) ilgili olarak 13.12.2011 tarihli 28141 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği hükümleri uygulanacaktır.

2018 yılı ve müteakip hesap dönemlerinde, brüt satış hasılatı (veya satışlar ile gayrisafi iş hasılatı) 5 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler 01.01.2021 tarihinden itibaren, 2019-2020 dönemleri arasında özel hesap dönemi kapsamında olan mükellefler, bu ciroyu aştıkları hesap dönemi için, kurumlar vergisi beyannamelerini verdikleri hesap dönemini takip eden hesap döneminin başından itibaren elektronik defter tabi olacaklardır. 2018/2019 yılına ait özel hesap döneminde brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzerinde olan mükellefler hesap dönemini takip eden 7 inci ayın başından itibaren e-faturaya ve takip eden hesap döneminin başında itibaren e-defter kapsamında olmaları gerekmektedir.

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'da lisans alan mükelleflere (bayilik lisansı olanlar, münhasıran bu lisansa sahip olmaları nedeniyle bu bent kapsamında değerlendirilmeyeceklerdir.) Lisansları aldıkları tarihi izleyen hesap döneminin başından itibaren lisans alma tarihi ile izleyen hesap dönemi arasındaki sürenin üç aydan kısa olması halinde isteyen mükellefler açısından bir sonraki hesap döneminin başından itibaren e-fatura ve e-defter kapsamına tabi olacaklardır.

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun eki (III) sayılı listedeki malları imal, inşa ve ithal eden mükellefler, mükellefiyet tesis ettirdikleri tarihi izleyen hesap döneminin başından itibaren (mükellefiyet tesis tarihi ile izleyen hesap dönemi arasındaki sürenin üç aydan kısa olması halinde isteyen mükellefler bir sonraki hesap döneminin başından itibaren) e-fatura ve e-defter kapsamına tabi olacaklardır.

İnternet satışı nedeniyle, e-arşiv uygulamasına Geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerin kapsamını belirleyen 464 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğindeki açıklamalara göre; internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapan ve 2018 / 2019 yılı hesap dönemlerinden birinde brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzerinde olan mükellefler, 01.07.2020 tarihinden itibaren e-fatura ve 01.01.2021 tarihinden itibaren de e-defter uygulamasına geçme zorunluluğu getirilmiştir. Bu mükelleflerin veya müteakip hesap dönemlerinde 5 Milyon TL hasılatı sağlayan mükellefler, ilgili hesap dönemini izleyen 7 inci ayın başından itibaren e-faturaya, ve takip eden yılın başından itibaren e-deftere tabi olmaları gerekmektedir.

Bu kapsamda belirtilen özelliklere haiz mükelleflerin vergisel uygulamalar bakımından hukuki bir sorun yaşamamaları ve cezai işlemlere maruz kalmamaları için 31.12.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) e-fatura, e-arşiv ve e-defter uygulamalarına ilişkin başvurularını yapmaları gerekmektedir. Gerekli başvuruları aşağıdaki adresler üzerinden elektronik ortamda yapmaları gerekmektedir.

Mali Mühür Başvurusu : <https://mportal.kamusan.gov.tr/bp/edf.go>
E-Fatura Başvurusu : <https://portal.efatura.gov.tr/efaturabasvuru/>
E-Defter Başvurusu : <https://uyg.edeften.gov.tr/edeftenbasvuru/>

Gelir İdaresi Başkanlığının e-defter ve e-fatura uygulamalarıyla alakalı açıklamalara, http://edeften.gov.tr/dosyalar/duyurular/e-Defter_Duyuru_son.pdf internet adresinden ulaşılabilir.

Mükelleflerin elektronik imza araçlarının başvurusu sırasında, mükellefiyetlerine ilişkin vermiş oldukları ve ilgili sertifika makamları tarafından da MERSİS ve MERNİS kayıtları çerçevesinde kontrol edilip kendileriyle ilgili başvuru uyarı ekranlarında gösterilen bilgilerini, mali mühür veya nitelikli elektronik sertifikaların (gerçek kişiler için) hatasız, doğru şekilde üretimi ve zaman kaybına yol açmaması bakımından dikkatle kontrol etmeleri gerekmektedir.

%100 oranında yabancı ortaklı olan ve şirketi temsile yetkilisinin yabancı kişi/kişileri bulunan kurumlar ile MERSİS sisteminde şirket bilgileri güncel olmayan veya güncel olduğu halde sıkıntı yaşamaya devam eden mükelleflerin kağıt ortamında, “Gelir İdaresi Başkanlığı, Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı; Yeni Ziraat Mahallesi Etlik Caddesi No:16 (06110) Dışkapı/Ankara”

adresine dilekçe ekinde, Mühür Başvuru Formu ve Taahhütnamesi-Elektronik Mali Mühür Sertifika Sahibi Taahhütnamesi- Şirket kuruluş sözleşmesinin noter onaylı Ticaret Sicili Gazetesi (TSG) örneği, (unvan değişikliği var ise bu değişikliğe ilişkin TSG noter onaylı örneği) Başvuru formlarını imzalayan

yetkili kişi/kişilerin yetkili olduğunu gösteren imza sirkülerinin noter onaylı rneği ile müracaat edilmesi gerekiyor.

Elektronik deftere (e-defter) tabi olan mükellefler, mal ve hizmet satışları için düzenleyecekleri faturalarını, e-fatura olarak düzenlemeleri gerekmektedir. e-fatura kapsamına girenler, e-fatura uygulamasına başladıkları hesap döneminin takip eden hesap döneminin başından itibaren e-defter uygulaması kapsamında olmaları gerekmektedir. Elektronik defter tutmak zorunda olanlar, kağıt ortamında defter tutamazlar. Mükellefler aylık dönemler itibariyle oluşturdukları elektronik defterlerini ilgili olduğu ayı takip eden nc ayın son gününe kadar kendilerine ait güvenli mali mühür ile onaylamaları gerekmektedir. Kurumlar vergisi mükellefleri hesap döneminin son ayına ait defterleri kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın son gününe kadar kendilerine ait mali mühürle onaylamaları gerekmektedir.

Gerçek kişiler nitelikli elektronik imza ile kurumlar vergisi mükellefleri mali mühürle e-defterleri için berat dosyaları oluşturulur ve bu dosyalar Elektronik Defter Uygulaması aracılığıyla Gelir İdaresi Başkanlığının onayına sunulur. Gelir İdaresi Başkanlığının mali mührünü iktiva eden beratlar elektronik defter tutanlar tarafından indirilerek istenildiğinde ibraz edilmek üzere ilgili olduğu elektronik defterler ile birlikte muhafaza edilir.

Elektronik fatura ve defter uygulamasına geçme zorunluluğu getirilen mükellefler, tam bölünme, kısmi bölünme, birleşme (devir alma şeklinde olan veya yeni kuruluş şeklinde birleşme) veya tür değişikliğine gitmeleri halinde devrolunan veya birleşilen tüzel kişi mükellefler ile tam veya kısmi bölünme ile oluşan yeni tüzel kişi mükellefler de e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmek zorundadırlar.

Başlangıç aşamasında ve hali hazır uygulamada, yevmiye defteri ile defteri kebirin (büyük defter) elektronik defter kapsamında tutulması ngrlmş olup, mükellefler tarafından tutulması gereken yasal defterlerden, bahse konu ettiğimiz bu iki defterin haricinde kalan diğer defterlerin kağıt ortamında tutulması ve kağıt ortamında tutulacak olan defterlerin yukarıda belirttiğimiz şekilde noterden onaylarının yapılması gerekmektedir.

Elektronik defter tutma sürecinde hesap döneminin ilk ayının beratının alınması açılış onayı, son ayının beratının alınması ise kapanış onayı yerine geçer.

İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek kazanç defterine tabi olan mükellefler; 2021 hesap dneminine ait defterlerini, Gelir İdaresinin Başkanlığının sitesinde yer alan “**Defter Beyan Sistemi**” üzerinden elektronik ortamda tutmaları gerekmektedir. Defter beyan sistemi üzerinden kullanılacak olan bu defterler; kullanılacak hesap döneminde önceki yılın son ayının son gününe kadar (bugün dahil) www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya gelir vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesi aracılığıyla başvurmaları gerekmektedir. (486- 509 Sıra No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğleri)

Gelir İdaresinin Başkanlığının www.gib.gov.tr internet sitesinde e-defter, e-fatura ve e-arşiv fatura uygulamasına geçiş tarihleri ile tabi olma kıstaslarına ait aşağıdaki tablo ile İSMMMÖ’unun linkinden ulaşabilirsiniz.

https://archive.ismmmo.org.tr/docs/mevzuat/e_uygulamalar_tablo_ozet.pdf

Bu duruma göre; e-defter uygulaması kapsamına girenlerin, uygulamaya zorunlu geçiş tarihleri aşağıdaki gibi olacaktır.

Kapsama Girenler

e-Fatura ve e-Defter Uygulamasına Geçiş Tarihleri :

10 Milyon TL ve üzeri brüt satış hasılatı olma (veya satışları ile gayri safi iş hasılatı) şartını 2018 yılında sağlayan mükellefler 01/01/2020 tarihinden itibaren e-faturaya ve e-deftere geçmeleri gerekiyor.

5 Milyon TL ve üzeri brüt satış hasılatı olma (veya satışları ile gayri safi iş hasılatı) şartını 2018 veya 2019 hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler 01/07/2020 tarihinden itibaren e-faturaya geçilmesi gerektiğinden, bu mükellefler 01/01/2021 tarihinden itibaren e-deftere geçmeleri gerekiyor.

5 Milyon TL ve üzeri brüt satış hasılatı olma (veya satışları ile gayri safi iş hasılatı) şartını 2020 hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler 01/07/2021 tarihinden itibaren e-faturaya geçilmesi gerektiğinden, bu mükellefler 01/01/2022 tarihinden itibaren e-deftere geçmeleri gerekiyor.

Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı liste kapsamındaki mallar nedeniyle EPDK'dan lisans alımı veya mezkur Kanuna ekli (III) sayılı liste kapsamındaki malların imal, inşa veya ithalini 2019 yılında gerçekleştirenler 01/07/2020 tarihinden itibaren e-faturaya geçmesi gerektiğinden, bu mükellefler 01/01/2021 tarihinden itibaren e-deftere geçmeleri gerekiyor.

Aracı hizmet sağlayıcıları, internet reklamcılığı hizmet araçları ile internet ortamında ilan yayınlayanlar 01/07/2020 tarihine kadar e-faturaya geçmesi gerektiğinden, bu mükellefler 01/01/2021 tarihinden itibaren e-deftere tabi olmaları gerekiyor.

Komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler 1/1/2020 tarihine kadar e-faturaya geçmesi gerektiğinden, bu mükellefler 01/01/2021 tarihinden itibaren e-deftere tabi olmaları gerekiyor.

19/10/2019 tarihi itibarıyla Türk Ticaret Kanununun 397' inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketler 01/01/2020 tarihinden itibaren e- deftere tabi olmaları gerekiyor.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.ř.